

Retkeilytaidot: etäopetukseen soveltuvia tehtäviä

Jokamiehen oikeudet

Anna oppilaille jokamiehen oikeustehtävä: [Haltian etäoppimistehtävä jokamiehen oikeuksista \(pdf\)](#)

Seuraavalla tehtävällä voi kerrata opittua: tehtävän voi tehdä videochat-yhteydellä. Tutustu ensin itse jokamiehen oikeuksiin [Haltian jokamiehen oikeusmateriaalin avulla](#).

Sallittua, luvanvaraista vai kiellettyä

Kaikki osallistujat ovat videochat-yhteydessä opettajaan. Opettaja kertoo väittämiä liittyen jokamiehen oikeuksiin (valitse sopiva määrä väittämiä).

Jokamiehen oikeuksilla tarkoitetaan jokaisen Suomessa oleskelevan mahdollisuutta käyttää luontoa riippumatta siitä, kuka omistaa alueen tai on sen haltija. Jos väittäjä on totta, nosta peukalo ylös. Jos väittäjä ei ole totta, näytä peukaloa alas. Jos asiaa saa tehdä vain luvanvaraisesti, näytä kädelläsi kuin soittaisit lupaa maanomistajalta.

- Metsässä saa poimia marjoja ja sieniä. (Kyllä!)
- Luonnossa saa mekasta. (Ei saa häiritä.)
- Metsässä saa yöpyä teltassa. (Kyllä, lyhytaikaisesti ja pihapiirien ulkopuolella, kansallispuistoissa vain merkityillä paikoilla.)
- Roskia voi heitellä mihin haluaa. (Kielletty)
- Puista saa ottaa oksia. (Kielletty)
- Metsään saa tehdä nuotion. (Ei ilman lupaa. Kyllä kun on kysynyt maanomistajalta luvan, ei ikinä metsäpalovaaran aikana. Kansallispuistoissa sallittu rakennetuilla tulipaikoilla, jos ei metsäpalovaroitusta.)
- Lammista saa onkia. (Kaikki saavat onkia ja pilkkiä, vain alle 18-vuotiaat saavat virvelöidä ilman kalastuslupaa.)
- Metsässä saa hiihtää latujen ulkopuolella (Kyllä)
- Maastossa saa pyöräillä (Kyllä, paitsi pelloilla; kansallispuistoissa sallittu vain osoitetuilla reiteillä.)
- Metsässä saa ottaa sammalta ja jäkälää (Kielletty)
- Metsässä saa chillata. (Kyllä!)
- Luontoretellä on kivaa!

Kerrospukeutuminen

Anna oppilaille tehtäväksi katsoa YLE:n tekemä [video kerrospukeutumisesta](#) kerrospukeutumisesta eri pakkasasteissa.

Lisäksi voi perehtyä kerrospukeutumiseen Metsähallituksen Retkeilyn ABC-sivuilla: <https://www.luontoon.fi/retkeilynabc/varusteet/vaatetus/kerrospukeutuminen>

Tämän jälkeen anna oppilaille tehtäväksi valita sopivia vaatteita tiettyyn säähän ja eri vuodenaikoihin, ajatuksella, että pitää pärjätä monta tuntia ulkona.

Sääolosuhteet voivat olla esimerkiksi:

- -18 astetta, aurinkoista
- -10 astetta, lumisadetta
- 0 astetta, räntää
- +10, kova tuuli, sadekuuroja
- +22 astetta, aurinkoa
- Tai päivän sääennuste

Tehtävän voi toteuttaa paperinukkena, jolloin oppilas piirtää itsensä ja erilaisia vaatteita päälle laitettavaksi, kerrospukeutumisperiaatetta seuraten. Inspiraatiota voi saada tästä [Paperinukke](#)-tiedostosta ja [ohjeista](#) (pdf).

Jos ei halua piirtää, voi leikata kuvia vaikka urheilukaupan mainoksista tai aikakauslehdistä ja tehdä kuvakollaasin. Pyydä oppilaita lähettämään valokuva tekemästään paperinukesta tai kuvakollaasista.

Pukeutumistehtävää voisi myös tehdä seuraavan retkivarustetehtävän osana.

Retkivarusteet

Retkivarustetehtävässä jokainen oppilas saa retkikuvauksen, tehtävänä miettiä mitä kaikkea tarvitsee kyseiselle retkelle mukaan, ja miten tulee pukeutua ottaen huomioon sääolosuhteet, retken pituuden ja kohteen. [Lataa tehtävä tästä \(pdf\)](#).

Retkikeittimen käyttö

Anna oppilaille tehtäväksi katsoa partiolaisten tekemä video Trangian kasaamisesta ja käytöstä: [YouTube-video](#)

Jos oppilaan perheessä on Trangia, tai muu retkikeitin, anna tehtäväksi oppilaalle keittää teetä tai kaakaota retkikeittimellä ulkona, vanhemman valvonnassa, ja ottamaan tilanteesta kuvia.

Retkievää

Anna oppilaille retkievästehtävä:

Tee omat retkievää. Suunnittele maukkaat eväät päiväretkelle. Voit esimerkiksi leipoa tai täyttää sämpylän. Muista ravinnon monipuolisuus ja se, että ruoka on helposti mukaan otettavaa. Lämmintä ruokaa voit laittaa ruokatermokseen, jos sellainen löytyy kotoa. Valmista eväät ja lähde ulos nauttimaan niistä luonnossa. Ota kuva valmiista eväistä ja jaa se luokan kanssa. Voit myös jakaa reseptejä.

Kirjoita lyhyesti kokemuksesi eväiden tekemisestä. Missä onnistuit erityisen hyvin? Mitä olisit kokemuksen perusteella mielestäsi voinut tehdä eri tavalla? Miltä eväät maistuivat?

[Tältä retkiruokasivulta voit saada ideoita >](#)

Majan rakennus

Anna oppilaille tehtäväksi rakentaa pienoismalli tuulensuojasta, laavusta, kodasta, majasta tai muusta rakenteesta, jossa voisi yöpyä luontoretellä. Rakennusmateriaalina käytetään risuja, keppejä, heinää tai muuta luonnonmateriaalia ja maja rakennetaan ulkona lähiluonnossa. Muistuta oppilaitasi jokamiehenoikeuksista (eli otetaan vain irtonaisia keppejä ja oksia, ei irroteta sammalta tai jäkälää maasta). Majasta otetaan kuva ja se lähetetään opettajalle.

Karttamerkit ja suunnistus

Testaa tietosi karttamerkeistä, ja pelaa [karttamerkki-Kahoot](#) luokkasi kanssa:

Harjoitellaan kartan piirtämistä yhdessä. Pyydä oppilaita piirtämään seuraava kartta oikeilla karttamerkeillä ja väreillä:

- Kartan keskellä on järvi, josta lähtee puro kartan kaakkoiskulmaan.
- Järven länsirannalla on talo. Talolle tulee tie kartan luoteiskulmasta.
- Järven ympäri kulkee polku.
- Järven eteläpuolella on mäki.
- Järven pohjoispuolella on suo ja suon itäreunalla iso kivi.

Anna seuraavaksi oppilaille tehtäväksi piirtää itse kartta omasta kotipihosta tai lähipuistosta/-metsästä. Karttaa piirtäessä käytetään oikeita karttamerkkejä. Isompien oppilaiden kanssa voidaan piirtää kartta oikeassa mittakaavassa.

HALTIA

Sivustolla www.koulukartalla.fi löydät lisää vinkkejä suunnistuksen opettamiseen. Joitakin tehtäviä voi soveltaa myös etäopetukseen, esimerkiksi korkeuskäyräharjoitus ja rastivälin kuvittaminen.

Retkisuunnitelma

Anna oppilaille tehtäväksi suunnitella perheelleen luontoretki.

Tutki lähellä olevia luontoretkikohteita esimerkiksi www.retkipaikka.fi -sivustolta. Avaa [Retkipaikan karttanäkymä](#) niin näet, mitä kohteita läheltäsi löytyy. Valitse mielenkiintoisin kohde, ja suunnittele perheellesi retki sinne. Ota huomioon kulkeminen sinne (jalan, pyörällä), retkievää, varusteet, pukeutuminen ym.

Kirjoita suunnitelma ja tee valmistelut, ja lähtekää retkeilemään. Toimi itse retken johtajana.

Dokumentoi retkesi valokuvin tai videolle, ja kirjoita retkipäiväkirja.

Vastaa retkipäiväkirjassa näihin kysymyksiin:

- Mitkä asiat retkellä onnistuivat hyvin?
- Onko jotain mikä olisi voinut mennä paremmin?
- Mikä oli mielenkiintoisinta retkikohteessa?
- Oliko mukana sopivasti eväitä, vaatteita ja muita varusteita?
- Mitä tekisit eri tavalla seuraavalla retkellä?
- Miltä tuntui olla retken suunnittelija/retken johtaja?